

Justitiedepartementet

8 april 2024

FACKFÖRBUNDET STS YTTRANDE ÖVER FÖRBÄTTRAD ORDNING OCH SÄKERHET VID FÖRVAR (SOU 2024:5)

Dnr: Ju2024/00048

Fackförbundet ST har 2600 medlemmar på Migrationsverket varav en betydande andel arbetar inom förvarsverksamheten. Vi har därför med stort intresse tagit del av betänkandet Förbättrad ordning och säkerhet vid förvar och inkommer härmed med vårt yttrande.

Åtgärder för att stärka ordningen och säkerheten vid förvaren (kap 4)

Förvaren som drivs i Migrationsverkets regi behöver präglas av en hög grad av trygghet. Det är nödvändigt för såväl arbetstagarnas som de förvarstagnas skull. Fackförbundet ST välkomnar därför den analys utredningen gjort av rådande situation. Den visar tydligt att det finns brister som behöver åtgärdas för att uppnå ett bättre läge. Det är vår mening att de förslag som utredningen lägger fram vore av godo för såväl de anställda som de förvarstagna. De kan sammantaget bidra till att förvaren blir mer säkra och trygga. Fackförbundet ST **tillstyrker** därför förslagen.

Fackförbundet STs tillstyrkande vilar dock på förutsättningen att förslagen realiseras på ett humant och rättssäkert vis. Förslagen, som synes befogade, är i många delar också ingripande. Det ställer höga krav på genomförandet. Förslagen får under inga omständigheter inskränka på mänskliga fri- och rättigheter. Särskilt barns rättigheter och Barnkonventionen behöver respekteras.

Fackförbundet STs bedömning är att utredningen hittills i sitt arbete har tagit sådana hänsyn som vi efterfrågar, exempelvis genom det förslag till proportionalitetsregel i Utlänningslagen som lämnas och genom den föreslagna särregleringen för barn. I det fall andra remissinstanser uppmärksammar risker av denna sort måste dessa utredas och vid behov undanröjas innan en eventuell implementering.

Möjligheterna att förordna väktare vid transporter och bevakning av förvarstagna (kap 5)

Fackförbundet ST anser att myndighetsutövning i största möjliga mån ska utföras av statligt anställda. Myndighetsutövning är det yttersta uttrycket för den offentliga makten, och har en stor inverkan på enskildas liv. Det är därför av yttersta vikt att den som utför myndighetsutövning har ingående kunskaper om vilka lagar och regler som gäller och att de har tillräckliga resurser för att utföra uppgiften. Vi menar därför att det är vanskligt att tillåta privata aktörer att utföra myndighetsutövning, eftersom myndigheten inte fullt ut kan råda över dessas förutsättningar.

Utredningen argumenterar i detta fall för att det kan vara nödvändigt att förordna väktare vid transporter och bevakning av förvarstagna, med hänsyn till resurs- och säkerhetsproblem. Fackförbundet ST vill i detta hänseende inflika att de resurs- och säkerhetsproblem som hänvisas till kan åtgärdas även på andra sätt, exempelvis genom personella satsningar på Migrationsverket. Vi menar att det i vart fall bör övervägas om det på sikt vore mer kostnadseffektivt att hantera dagens problematik genom personella satsningar på förvarsverksamheten snarare än genom att anlita privata aktörer.

I det fall att regeringen väljer att gå vidare med förslaget anser vi det vara centralt att, som utredningen föreslår, väktare utför transport- och bevakningsuppdrag tillsammans med personal från Migrationsverket.

Björn Hallberg

Utredare, Fackförbundet ST

Sanna Norblad

Ordförande, Fackförbundet ST inom Migrationsverket

Britta Lejon

Förbundsordförande, Fackförbundet ST